

Journal of Research and Development

A Multidisciplinary International Level

Referred and Double Blind Peer Reviewed, Open Access Journal

ISSN: 2230-9578 May-2026 Volume-18 Issue-5(A)

Chief Editor: Prof.Ramesh V. Bhole

MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL JOURNAL

Website: <https://jrdrv.org>

ISSN: 2230-9578

May - 2026

Volume-18 Issue-5(A)

May -2026

Website: <https://jrdrv.org>

Journal of Research and Development

Peer Reviewed International, Open Access Journal.

ISSN : [2230-9578](https://doi.org/10.2230-9578) | Website: <https://jrdrv.org> Volume-18, Issue-5(A) | May-2026

Journal of Research and Development

*A Multidisciplinary International Double Blind Peer Reviewed Refereed
International Research Journal*

Volume No-18, Issue-5(A), May-2026

Publication Language - English, Hindi, Marathi and other Indian Languages

Periodicity of Publication- Monthly

Email: jrdrv.org@gmail.com

Journal Website: <https://jrdrv.org>

CHIEF EDITOR

Dr. Ramesh V. Bhole

Professor

Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science College Ainpur,

Tal Raver, Dist Jalgaon

Email: jrdrv.org@gmail.com

Disclaimer

The Editors shall not be held responsible for the originality or the views and opinions expressed in the papers. The author(s) alone shall bear full responsibility for the originality of their work and the ideas expressed therein.

© All rights reserved with the Editors.

Journal of Research and Development

Peer Reviewed International, Open Access Journal.

ISSN : [2230-9578](https://doi.org/10.2230-9578) | Website: <https://jrdrv.org>

JOURNAL PARTICULARS

Name of Journal	JOURNAL OF RESEARCH AND DEVELOPMENT
Frequency	Monthly : Jan to Dec (12 issues per year)
ISSN	2230-9578
Publisher	Dr. Ramesh V. Bhole
Chief Editor	Dr. Ramesh V. Bhole
Copy right	Journal of Research and Development
Starting Year	January 2010
Subject	Multi-Disciplinary
Review Process	Double Blind Peer
Language	English, Hindi, Marathi, and other Indian Constitutional Languages.
Publication Format	Print
Access	
License	 Creative Commons (CC BY-NC-SA 4.0)
Phone No.	+91 93256 65856, +91-8888454089
Email	jrdrv.org@gmail.com
Journal Website	https://jrdrv.org
Registered office Address	‘Ravichandram’ Survey No-101/1, Plot, No-23, Mundada Nagar, Jalgaon, Maharashtra, India
Admin. Office Address	‘Ravichandram’ Survey No-101/1, Plot, No-23, Mundada Nagar, Jalgaon , Maharashtra, India
Printing	Amitsons Digital Copiers 106 and 110, Paras Chambers 1st Floor, Near Laxmi Narayan Theatre, Above Bank Of India, Swargate-411042

Journal of Research and Development

Peer Reviewed International, Open Access Journal.

ISSN : [2230-9578](https://doi.org/10.2230-9578) | Website: <https://jrdrvb.org>

JOURNAL OF RESEARCH AND DEVELOPMENT

*A Multidisciplinary International Double Blind Peer Reviewed Refereed
International Research Journal*

Publication Language – English, Hindi, Marathi and other Indian Languages

Periodicity of Publication- Monthly

Email: jrdrvb.org@gmail.com

Journal Website: <https://jrdrvb.org>

CHIEF EDITOR

Dr. Ramesh V. Bhole

Professor

Sardar Vallabhbhai Patel Arts and Science College Ainpur,

Tal Raver, Dist Jalgaon

Email: jrdrvb.org@gmail.com

ASSOCIATE EDITORS

Prof. (Dr.) Madan Mohan Goel

Vice-Chancellor (Former)

Rajiv Gandhi National Institute of Youth

Development, Govt. of India

Starex University, Gurugram, Haryana, India

Dr. Praveen G. Saptarshi

Visiting Faculty

Salisbury University, United States

MANAGING EDITOR

Dr. Santosh P. Mane

Assistant Professor,

Head Department of Geography,

Sameer Gandhi Kala Mahavidyalaya

Journal of Research and Development

Peer Reviewed International, Open Access Journal.

ISSN : [2230-9578](https://doi.org/10.2230/9578) | Website: <https://jrdrv.org>

EDITORIAL BOARD

BABALOLA, Ayodele Samuel
Department of Pure and Applied
Zoology, Federal University of
Agriculture, PMB 2240, Abeokuta,
Ogun State, Nigerian

Dr. Lal Mervin Dharmasiri
Senior Professor and Chair
Head of Geography
University of Kelaniya, Sri Lanka.

Vijayanand Selvaraj
Data Strategist and Artificial
Intelligence Lead
Information Technology (IT),
Houston, Texas, USA

Dr. Munther Moh'd Ibrahim Zyoud
Assistant Professor of English
Language Teaching Methods-Al-Quds
Open University, Palestine.

Prof. A.G. Amarasinghe
Senior Lecturer Grade
University of Kelaniya,
Sri Lanka.

Dr. Gyanaranjan Sahoo
Extension Scientist
Orissa University of Agriculture &
Technology, Orissa India

Dr. RVS Praveen
Director
Digital Engineering and Assurance,
USA

Dr. Ranjan Kalita
Principal
Rangapara College,
Amaribari, Rangapara,
(Autonomous) Assam

Dr. S. C. Advitot
Principal
CBK's B. Sci, R.V. Com. & R. J.
Arts College, Akkalkot

Dr. Kulkarni Swanand Gajanan
Associate Professor,
Mechanical Engineering Department,
S.K.N. Sinhgad College of
Engineering, Korti, Pandharpur-

Dr. Anurag Shrivastava
Professor & Post Doctoral,
Lincoln University College (LUC)
Petaling Jaya, Malaysia, Malaysia

Prof. (Dr.) F. M. Nadaf
Principal,
Government College Borda Margao
Goa (Autonomous), India

Dr. Tushti Sharma
Royal School of Languages,
The Assam Royal Global University,
Guwahati, Assam

Dr. Sandeep Rout
Faculty of Agriculture,
Sri Sri University, Cuttack, Odisha

Dr. Daneshwar. R. Pandey
Assistant Professor,
Head Of Department
S.S Agrawal College Of Commerce
And Management Navsari Gujarat

PUBLISHER

Dr. Ramesh V. Bhole

'Ravichandram' Survey No-101/1, Plot, No-23, Mundada Nagar, Jalgaon

Email: jrdrv.org@gmail.com Journal Website: <https://jrdrv.org>

Sr. No.	CONTENTS	Page No.
1	सामाजिक इतिहास में लोकगीतों का महत्त्व डॉ. अशोक कुमार यादव	1-3
2	भारतीय शिक्षा पर बौद्ध दर्शन का प्रभाव डॉ. पंकज कुमार	4-6
3	मौर्यकालीन महिलाओं की सामाजिक स्थिति: एक अध्ययन डॉ. कमलेश चौधरी	7-9
4	जातिवादी जंजीर तोड़ने वाली सांभरिया की कहानी: फुलवा डॉ. भाविनकुमार अंबालाल वणकर	10-12
5	प्राचीन श्रमण परंपरा में स्त्री गरिमा: बौद्ध एवं जैन संघों के विशेष संदर्भ में एक तुलनात्मक ऐतिहासिक विश्लेषण Dr. Madhulika Kumari	13-22
6	गिग अर्थव्यवस्था: अवसर, चुनौतियाँ एवं भावी संभावनाएँ डॉ. सुरेखा पिपलानी	23-26
7	वामनदादा कर्डक यांच्या गीतातील स्त्री विचार डॉ. राजेंद्र रामनाथ गायकवाड	27-29
8	भारत और नेपाल भू-राजनीतिक सम्बन्ध: एक विश्लेषणात्मक अध्ययन (पर्यटन और संस्कृति के संदर्भ में) डॉ. अजय तिवारी	30-37
9	माणदेशाच्या सांस्कृतिक जडणघडणीत डॉ. कृष्णा इंगोले यांच्या साहित्याचे योगदान प्रा. डॉ. सुवर्णा गुंड, कु. यादव नयना नारायण	38-41
10	हरित उद्योजकता व नवोपक्रम परिसंस्था : आधुनिक भारतातील संधी आणि आव्हाने ज्योती एस. बाविस्कर	42-44
11	बागलाणातील ऐतिहासिक सारावाढविरोधी जनआंदोलन प्रा. डॉ. संदीप भामरे	45-48
12	शाश्वत समाज निर्मितीमध्ये सरफोजी राजे (दुसरे) यांच्या कार्याचे आणि प्रशासकीय धोरणांचे ऐतिहासिक अध्ययन अमितकुमार गणेश शिंगणे	49-53
13	ग्रामीण व शहरी भागातील शिक्षणातील असमानता: मानवी हक्कांच्या दृष्टीकोनातून अभ्यास प्रा. डॉ. वंदना फटाले, सुरनर महानंदा संतराम	54-57
14	ध्वनी प्रदूषण : कारणे, परिणाम व नियंत्रणात्मक उपायांचा अभ्यास डॉ. मोतीलाल रामचंद्र दर्वे	58-61
15	शाश्वत पायाभूत सुविधा नियोजनात स्थानिक स्वराज्य संस्थांची भूमिका: एक अभ्यास डॉ. आरती राणे	62-67
16	सर्वसमावेशक शाश्वत विकासात लोकसहभागाची भूमिका: एक सखोल अभ्यास डॉ. शिवराज कदम	68-73
17	जनपद प्रयागराज के जीव - जन्तुओं द्वारा शहरी क्षेत्र में स्वच्छ पर्यावरण संरक्षण पर व्यापक प्रतिकूल प्रभाव प्रेम कुमार पटेल	74-75
18	बाबाराव मडावी यांच्या समग्र साहित्याचा विवेचक अभ्यास सूर्यभान पी. डोंगरे, डॉ. प्रा. राजकुमार मुसने	76-78

19	राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020 के अनुसार अनुभवात्मक अधिगम के प्रयोग के प्रति माध्यमिक स्तर के शिक्षकों की धारणा का अध्ययन डॉ. श्वेता सिंह	79-83
20	घरेलू हिंसा अधिनियम एवं वैवाहिक क्रूरता : पति के विरुद्ध झूठे आरोपों पर भारतीय न्यायालयों का दृष्टिकोण एवं न्यायिक रुझान अरविंद सिंह, Dr. Dhruval Shah	84-88
21	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ रामटेक, काटोल, सावनेर, उमरेड आगारातील शासकीय महिला बस वाहकाच्या आर्थिक समस्याचे अध्ययन प्रा. नीलम या. बारमासे, डॉ. रेकचंद गणपत गोंगले	89-93
22	कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व आणि शाश्वत विकास: एक अवलोकन ज्योती एस. बाविस्कर	94-98
23	श्रम बाजार पर न्यूनतम मजदूरी नीति का प्रभाव: एक सैद्धांतिक विश्लेषण कशिश राज	99-101
24	सतत ग्रामीण विकास में डेयरी की भूमिका श्रेया राज	102-104
25	महिला सक्षमीकरणासाठी आर्थिक साक्षरतेची भूमिका Dr. Jayshree Baban Kamble	105-108
26	प्रधानमंत्री उज्ज्वला योजना का ग्रामीण महिलाओं की सामाजिक-आर्थिक स्थिति पर प्रभाव-झारखंड के दुमका जिले के विशेष संदर्भ में Bablu Murmu	109-111
27	ग्रामीण भागातील दारूबंदी आंदोलन आणि कौटुंबिक स्थैर्यासाठी महिलांचा संघर्ष राहुल ज.जोधळे	112-116
28	विनोबा भावे यांच्या शैक्षणिक, आर्थिक आणि धार्मिक विचारांचा अभ्यास सौ. जयश्री गणेश तांबे प्रा. डॉ. नवनाथ रासकर	117-120
29	प्रकाशकांचे ग्रंथ प्रचार व वाचन संस्कृती विकासामधील योगदान सौ. मनिषा सुहास पाटील	121-125
30	ऑनलाइन शॉपिंग के कारण लखनऊ के स्थानीय एवं छोटे बाजारों पर पड़ने वाले सामाजिक और आर्थिक प्रभावों का एक क्षेत्रीय अध्ययन सीमा कश्यप	126-128
31	اردو ادب کی مقبول خاتون ناول نگار رفیعہ منظور الامین 1937-2008 Dr. Shagufta Yasmeen	129-131
32	صالحہ عابد حسین : حیات اور ادبی خدمات 1913-1990 Dr. Shagufta Yasmeen	132-134
33	विद्यालय के बच्चों में बाल अधिकारों के प्रति सजगता का अध्ययन डॉ. शेर सिंह	135-140
34	शैक्षिक दर्शन और वर्तमान शिक्षा प्रणाली: एक समीक्षात्मक अध्ययन डॉ. अमित कुमार यादव	141-148
35	शीतयुद्धोत्तर काळातील भारताचे परराष्ट्र धोरण : 1991 ते 2004 भोसले मारोती देवराव	149-155
36	ಕವೀರ ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಡಾ. ಪ್ರತೀಕ್ ಮಾಳಿ	156-162